

අරලියගහ මන්දිරයේදී 2016.06.14 දින පැවැති දෙනිවල, නැදීමාලේ බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය ප්‍රකාශයට පත් කළ, මහාචාර්ය වන්ද්‍රා වික්‍රමගමගේ සංස්කරණය කළ "මහාවංසෙ" නව සංස්කරණය පිළිගැන්වීමේ උත්සවය සහ බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානයේ නවතම වෙබ් පිටුව විවෘත කිරීමේ අවස්ථාවට සහභාගී වෙමින් අග්‍රාමාත්‍ය රනිල් වික්‍රමසිංහ මහතා කළ කතාව.

අපේ කිරම නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ඇතුළු වික්‍රමගමගේ මහාචාර්යතුමා, එස්.බී. හෙට්ටිආරච්චි මහාචාර්යතුමා ඇතුළු මහාචාර්ය, ආචාර්යතුමන්ලා ගත්ත මේ උත්සාහය නිසා, වර්ෂ 2500 ක ඉතිහාසය මෙතැනට ගොනුවෙලා තියෙනවා. ලෝකයේ විශාලතම දීර්ඝ ලිඛිත ඉතිහාසය මෙයයි. ඊජිප්තු ඉතිහාසය තිබෙනවා. ඒ තිබෙන්නේ පිරමිඩ්වලින් සොයා ගත්ත කරුණු අනුවයි. අනෙක් රටවල්වලත් එක් එක් සාධක අනුව ඉතිහාසය පිළිබඳ යම් යම් නිගමන වලට එළැඹෙන්නට පුළුවන් වුණත් මේ ආකාරයේ ලිඛිත ඉතිහාසයක් ඇති වුණේ ලංකාවෙයි. ඒ නිසා මහාවංසෙ නමින් ලිඛිත ඉතිහාසය සටහන් කරන්නට මුල් වුණු මහානාම ස්වාමීන් වහන්සේටත්, ඒ කාර්යයට සම්මාදුම් වුණු මොග්ගලාන ස්වාමීන් වහන්සේ ඇතුළු ස්වාමීන් වහන්සේලාටත් අපේ ගෞරවය හිමිවිය යුතුයි.

මහාවංසයේ දින වකවාණුවල සත්‍යභාවය ගැන ගැටළු මතුවී තිබුණා. නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ වාසය කළ යුගයත්, මහා පරිනිබ්බානය සිදු වූ කාලයත් පිළිබඳව මහාවංස තොරතුරු අනුව සිදු කළ තක්සේරු නිවැරදි බව ලුම්බිණියේ විශේෂයෙන් මායාදේවී විහාරස්ථානයේ කැනීම් කටයුතුවලින් ඔප්පුවෙලා තිබෙනවා.

මහාවංසය ලංකාවේ ඉතිහාසය පමණක් නොවේ. ථෙරවාද බෞද්ධ සම්ප්‍රදායේ ඉතිහාසයයි. ඇත්ත වශයෙන්ම ඉන්දියාවේ ඉතිහාසය ලියැවුණේත් මහාවංසය නිසයි. ජෝජ් ටර්නර් මැතිතුමා කරපු මහාවංස පරිවර්තනය නිසා තමයි මේ ධර්මාශෝක රජතුමා කවුද කියා හඳුනා ගැනීමට හැකිවුණේ.

ටර්නර් මැතිතුමාත්, එතුමා සමග ඉන්දියාවේ වැඩකරපු අනෙක් අයටත් ඉන්දියාවේ සෙල්ලිපි ලබා ගන්නට, අශෝක සෙල්ලිපි තිබුණට, කුළුණ තිබුණට දේවානම් පිය යන අන්වර්ථ නාමයෙන් හැඳින්වෙන්නේ ධර්මාශෝක රජු බව හඳුනාගන්න ලැබුණේ ටර්නර් මැතිතුමා කල්කටාවේ රාජකීය ඓතිහාසික සංගමය වෙනුවෙන් මහාවංසය පරිවර්තනය කළ නිසයි. රාජකීය අසියාතික සංගම් සඟරාව හරහා ටර්නර් මැතිතුමාත්, ඒ කාලයේ ලංකාවේ හිටපු අග්‍රවිනිශ්චකාර ඇලෙක්සැන්ඩර් ජෝන්ස්ටන් මැතිතුමාගේ අතර තිබුණ වාදය නිසා ලංකාවේ පන්සල් සහ බුදු දහම ගැන කරුණු ගණනාවක් හෙළිදරව් වුණා. ඒ කාලේ කොහොමත් එංගලන්තයේ ඉඳලා මෙහේ ලංකාවේ අග්‍රවිනිශ්චකාරවෙලා ඉඳලා ආපහු ගිය අය ඉතිහාසය ගැන හැදෑරුවා. ලිපි ලිව්වා. ඒ නිසා ලංකාවේ සාහිත්‍යයටත් දියුණුවක් ඇති වුණා.

විලියම් ගයිගර් මැතිතුමා මහවංසය පරිමන් ඉංග්‍රීසි භාෂාවන්ටය පරිවර්තනය කළ නිසා ඊට විශාල ප්‍රසිද්ධියක් ලැබුණා. අපේ රටේ ඉතිහාසය මෙතැන තිබෙනවා. විශේෂයෙන්ම ජේ.ආර්.

ජයවර්ධන ජනාධිපතිතුමා උපදෙස් දුන්නේ 1977 වන තෙක් මේ ඉතිහාසය ලේඛන ගත කරන්න කියලයි. මොකද අපේ අන්තිම කාලේ අපේ නිදහස නැති වුණා. නිදහස නැති වෙලා ආපසු නිදහස ලබා ගන්නා. නිදහස ලබා ගෙන 1972 අප ජනරජයක් බවට පත් කළා. 1978 විධායක ජනාධිපති ක්‍රමය හඳුන්වා දුන්නා. ඒ නිසා ඒ වන තෙක් ඉතිහාසය ලේඛන ගත කිරීම වැදගත් වුණා.

මේ ඉතිහාසයෙන් සනාථ වෙන්නේ ලංකාව ඉන්දියන් සාගරයේ මැද තිබුණු බලවත් ආර්ථික වෙළෙඳ රාජ්‍යයක් බවයි. අනුරාධපුර යුගය, පොළොන්නරු යුගය, දඹදෙනි යුගය, කෝට්ටේ යුගය ආදී හැම යුගයකදීම අපි අපේ ආර්ථික ශක්තියෙන් ඉදිරියට පැමිණ තිබෙනවා. හැබැයි අප අපේ රටේ ඉතිහාසය ගැන කතා කරන බොහෝ දෙනෙක් ඉතිහාසය දුන්නේ නෑ.

හැබැයි මහාවංසයට වඩා පැරණි ලිපි, පුස්තක ල පොත් ලංකාවේ තිබුණු බව අප අමතක නොකළ යුතුයි. අද ඒවා අපට අහිමි වෙලා. දැන් මොග්ගල්ලාන ස්වාමීන් වහන්සේ සංස්කාරණය කළ මහාවංස පිටපත සොයා ගත්තේ කාම්බෝජයේ තිබ්ලයි. ඒ වගේ දකුණු ආසියාවේ අනෙක් ප්‍රදේශවලට අපේ ඉපැරණි ග්‍රන්ථ තියෙන්නට පුළුවන්. මොකද දිඹුලාගල ආරාමයෙන් තමයි දකුණු ආසියාවට ථෙරවාදී බුද්ධාගම ලබා දුන්නේ. සමහර විට අපේ පැරණි ග්‍රන්ථ වෙනත් භාෂා පරිවර්තන ලෙස තියෙන්නත් පුළුවන්. අපි දුන්නේ නැහැ මේවායේ සමහර ඒවා චීන භාෂාවෙන් විනයේ තිබෙනවා ද කියලා.

අපේ පැරණි ඉතිහාසය වගේම මෑත ඉතිහාසය ගැනත් අපේ අවධානය යොමු විය යුතුයි. එදා ලංකාවේ විශ්ව විද්‍යාලය (University of Ceylon) ලංකා ඉතිහාසයේ පළමු වරට ඉදිරිපත් කළා. හිකලස් හා පරණවිතාන මහත්වරුන් තමයි ඒ කෘති සම්බාදනය කළේ. ඒවගේම ජේරාදෙණි විශ්ව විද්‍යාලය පෘතුගීසි, ඕලන්ද සහ බ්‍රිතාන්‍ය යුග පිළිබඳව කෘති සම්පාදනය කළා. එහෙත්ම අපට එක පැත්තකින් තිබෙනවා පැරණි ඉතිහාසය අඩංගු මහාවංශය. අනෙක් පැත්තෙන් තිබෙනවා විශ්ව විද්‍යාල සකස් කරපු නවීන ඉතිහාසය.

මහාවංසයේ මේ නව සංස්කරණය ඉංගිරිසියට පරිවර්තනය කිරීම අවශ්‍යයි. ඒ සඳහා සුදුසු සංස්කාරක මණ්ඩලයක් අප සොයා ගත යුතුයි. අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන අප සොයා දෙන්නමි. කිරිම ස්වාමීන් වහන්සේට තියෙන්නේ නිපුණ සංස්කාරක මණ්ඩලයක් සමග වැඩේ පටන් ගන්න එකයි.

මම පසුගිය දිනෙක විශ්ව විද්‍යාලයේ ඉතිහාස දෙපාර්තමේන්තු මහාචාර්යවරුන් සියලු දෙනාම මුණගැසුණා. ඒ ජාතික ඉතිහාස ආයතනයක් ආරම්භ කිරීම ගැන සාකච්ඡා කරන්නයි. නැවතත් මම ජූලි මාසයේ ඒ කණ්ඩායම හමුවී ජාතික ඉතිහාස ආයතනය පිහිටුවීම ගැන වැඩි දුරටත් සාකච්ඡා කරනවා. කීර්තිමත් පුරා විද්‍යාඥයෙකු වූ ශිරාන් දැරණියගල මහතාත් මේ සාකච්ඡාවන්ට එක් වෙනවා.

ඒ වාගේම පන්සල්වල තිබෙන පැරණි පුස්තක ල පොත් සහ අනෙකුත් පොත් ලැයිස්තු ගත කිරීමටත්, ඒවා සංරක්ෂණය කිරීමටත් ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීමට කටයුතු කරනවා.

පෘතුගීසි යුගයේ අපේ වාර්තා බ්‍රිතාන්‍යයේ තිබෙනවා. තවත් වාර්තා ඕලන්දයේ තිබෙනවා. එංගලන්තයේ යටත් විජිත කාර්යාලයේ, ඉන්දීය කටුයුතු කාර්යාලයේ අපේ රටේ පැරණි වාර්තා තිබුණා. නාවික කාර්යාලයේත් තිබුණා. අපේ රට ගැන තැන් තැන්වල ඇති විවිධ තොරතුරු අප එක තැනකට ගෙන ඒවායෙහි වශයෙන් එකතු කර ආරක්ෂා කළ යුතුයි. ලංකාව පිළිබඳ ඓතිහාසික තොරතුරු සියල්ලට අමතරව කෞතුකාගාරයේ තිබෙන අනෙක් සියලුම පොත් පත් ලැයිස්තුවක් සකස් කළ යුතුව තිබෙනවා. මේ කාර්යය සඳහා වසර 10ක් 15ක් 20ක පමණ කාලයක් ගතවේවි. නමුත් අප මේ කාර්යය වහාම ආරම්භ කළ යුතුයි.

ලංකාවේ ඉතිහාසඥයෝ අඩුවෙලා තිබෙනවා. නමුත් අසල්වැසි ඉන්දියාවේ ඉතිහාසඥයන් වැඩිවෙලා තිබෙනවා. ඊර්ෂ්‍යම ඉතිහාසය තිබෙන රටේ ඉතිහාසඥයෝ නැහැ. දේශපාලඥයෝ ඉතිහාසඥයන් බවට පත්වෙලා. ඔවුන් තමන්ට ඕන විදියට ඉතිහාසය ලියනවා. මේ තත්වය ගැනත් අප අවධානය යොමු කළ යුතුයි.

වස්කඩුවේ ශ්‍රී සුභති ස්වාමීන් වහන්සේ සහ ඉන්දීය පුරාවිද්‍යා සමීක්ෂණයේ ප්‍රධානියාව සිටි ආචාර්ය ඇලෙක්සැන්ඩර් කනින්හැම් අතර සමීප සබඳතාවක් තිබුණා. මේ දෙපල අතර අදහස් හුවමාරු වුණා. කනින්හැම් මහතා සුභති ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් උපදෙස් ලබා ගත් බවත් කියැවෙනවා.

ඇත්තම කියනවා නම් මහාවංසය නොමැතිනම් ඉන්දියාවට ඔවුන්ගේ ඉතිහාසය කොයා ගැනීම අසීරු වෙනවා. මහාවංසය නොමැති නම් ඉන්දියාවේ කොඩියේ අශෝක වක්‍රය නැහැ. ඉන්දියාවේ ජනාධිපති මන්දිරයේ මුද්‍රණේ සංවි ස්ථූපය නැහැ. නවීන ඉන්දියාව බිහිවුණේ මහාවංශයෙන්.

එහිදී අදහස් දැක්වූ මහාචාර්ය වන්දා වික්‍රමගමගේ මහතා

මහාවංස කියන නමින් යුක්ත පොතක් ගැන විදේශීය අය, විශේෂයෙන්ම ඉංග්‍රීසි භාෂාව පාවිච්චි කරන අය දන්නේ ගයිගර් විසින් කරන ලද මහාවංසයේ පළමු කොටස නිසා පමණයි. ඒ කොටසේ තිබෙන්නේ පර්විජේද නිස් හය හමාරයි. මහාවංසයේ අනෙක් කොටස් ඉංගිරිසි භාෂාවට පරිවර්තනය වී නැහැ. අපි දැන් මහාවංසයේ කොටස් 5ක්, 1977 දක්වා ඉතිහාසය පාලියෙන් සහ සිංහලයෙන් ලේඛන ගත කර තියෙනවා.

කොටස් 5කින් යුත් මහාවංසයක් තිබෙන බවට විදේශිකයන් දන්නේ නැහැ. සම්පූර්ණ කොටස් 5කින් යුක්ත මහා වංසය ලංකාවට පමණක් විශේෂ වූ ඉතිහාස පොතක් නොවෙයි. ඓතිහාසික මූලාශ්‍රයක් වශයෙන් සියලුම බෞද්ධ රටවල්වලට සහ ලංකාව, ඉන්දියාව, ලාවෝස්, කාම්බෝජ්, මියන්මාර්, පෘතුගාලය, ඕලන්දය බ්‍රිතාන්‍ය, මේ පෙරදිග අපරදිග රටවල්වලට පොදු ඓතිහාසික මූලාශ්‍රයක් හැටියට මෙය ඉතා වටිනාවා. මානව ඉතිහාසයේ මේ වගේ ඉතිහාසයක් අඛණ්ඩව ලේඛන ගත කෙරුණු වෙනත් අවස්ථාවක් නැහැ. අඛණ්ඩව සටහන් තබාගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් වනගේ තිබෙනවා. නමුත් පොත් වශයෙන් මෙසේ ලියා ඉදිරිපත් වී නැහැ.

මෙය සංස්කරණයේදී මහාචංස පළවන වෙළුම ලෙස ලෙස අප ගත්තේ මහානාම ස්වාමීන් වහන්සේගේ පොත මෙන් දෙගුණයක් විශාල මොග්ගල්ලාන සංස්කරණය. එහි මහානාම ස්වාමීන් වහන්සේගේ පොතේ තියෙනවට වඩා දෙගුණයක් කරුණු තිබෙන බව වටහා ගැනීම අවශ්‍ය වෙනවා.

මේ අයුරින් විශාල වෙනසක් දරා සංස්කරණය කෙරුණු සම්පූර්ණ මහාචංස පොත් ගොන්න මුද්‍රණය කරලීම සඳහා දෙනවල නැදීමාල බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානයේ අධිපති විමලජේති ස්වාමීන් වහන්සේ මූලිකත්වය ගන්නා. මෙය අන්තර් ජාතික වටිනාකමක් ඇති ග්‍රන්ථයක් නිසා අඩුම වශයෙන් ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් පළකිරීමට අවශ්‍යයි. එය මේ පොතට ලැබෙන ගෞරවයක් පමණක් නොවෙයි. ලංකාවට සංචාරකයන් වැඩි වැඩියෙන් ගෙන්වා ගැනීම සඳහා ඔවුන් දැනුවත් කිරීමට එසේ කිරීම අවශ්‍ය වෙනවා. එයින් රටට ආර්ථික වාසියකුත් අත්වන බව මෙහිදී සඳහන් කරන්න පුළුවන්.

අති ගෞරවණීය කිරම විමලජේති නාහිමිපාණන් වහන්සේ

නැදීමාලේ බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය අපි ආරාධනා කළේ 1952 දී ඒ දවස්වල ජාතක පොතවත් ගන්න තිබුණේ නැහැ. ත්‍රිපිටක අටුවා කට පාඩමෙන් ගෙනල්ලා පුස්තකාල පොත්වල ග්‍රන්ථාරූඪ කළාට කිසිම පොතක් ලංකාවේ ගන්න නැතක් තිබුණේ නැහැ. ඒ අඩුව සම්පූර්ණ කරන්න මම විදේශ රටවලින් ලැබීවිච ලැබුණු ආධාර මුදල්වලින් මගින් මේ බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය 1992 ආරම්භ කරලා දැන් ලෝකයේ තිබෙන විශාලතම බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත් වෙලා තිබෙනවා. ඉංග්‍රීසි, සිංහල, බෞද්ධ පොත් දහදාහකට වඩා තිබෙනවා. අපි ඒ බෞද්ධ පොත් ඇති කළා වගේම හොරණ දෙකදුවල භාවනා මධ්‍යස්ථානයක් හදලා තරුණ ළමයි විශාල වශයෙන් තාවකාලික පැවිදි වැඩසටහන් මාර්ගයෙන් පුහුණුකිරීම් ආදියත් කරනවා.

අපිට මහාචංසයත් පොතක් වශයෙන් බලා කියන්න විදියක් තිබුණේ නැහැ. පරණ මහාචංසයත් සොයා ගෙන අපේ බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානයේ තමයි මුද්‍රණය කළේ. එය තමයි තිබුණේ වැරැදියට හරි කියවන්න. ඒ නිසා මේ ත්‍රිපිටක අටුවාව ඇරුණාම මම හිතන්නේ ලංකාවට තිබෙන වැදගත්ම ග්‍රන්ථය තමයි අද පිට කරන අලුත් සංස්කරණ මොග්ගල්ලාන සංස්කරණය සහිත මහාචංසෙ.

ඒ නිසා අපේ ගරු අගමැතිතුමාගේ හෝ උපදෙස් ඇතිව ප්‍රධාන වශයෙන් පාලි කොට නැතුව හෝ ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනයට කරලා පුළුවන් තරම් ඉක්මනට මුද්‍රණය කළොත් මම හිතනවා මෙය ඓතිහාසික වශයෙන් ලෝකයට වැදගත් තැනක් ගන්නවා. ඒ එක්කම අපේ රටේ තිබෙන ප්‍රධාන පුස්තකාල, පාසල් පුස්තකාල, පිරිවෙන් පුස්තකාලවලට මෙය ලබාදීමෙන් ගාථාවෙන් ගාථාවට තේරුම් කරනවාට වඩා ඉතාමත්ම පැහැදිලිව නවකතාවක් කියවනවා වගේ යන්න වන්දා වික්‍රමගමගේ මහතා මෙය කරලා තිබෙනවා. මහාචංසෙ පොත පිරිනැමීමටයි ගරු අගමැතිතුමනි අපි මෙතැනට පැමිණියේ.

එම අවස්ථාවේදී අදහස් දැක්වූ එස්.බී. හෙට්ටිආරච්චි මහතා

මේ මහාචංසයෙහි වටිනාකම ඔබතුමා දන්න බව මම සැහෙන කාලයක සිට දන්නවා. ප්‍රංශයේදී අපි සාකච්ඡා කරන විටදී ඔබතුමා මහාචංසය ගැන නොයෙක් අවස්ථාවලදී සඳහන් කර බව මට මතකයි. ඒක්කම ඔබතුමාට මතක ද දන්නේ නැහැ 2001 අගමැති වූ අවස්ථාවේදී මධ්‍ය සංස්කෘතික අරමුදලේ සභාපති හැටියට ඔබතුමා යෝජනාවක් කළා. ඒ යෝජනාව තමයි මේ මහාචංසය නැවත සකස් කරලා හොඳ සිංහල පිටපතකුත්, පාලි පිටපතකුත්, ඉංග්‍රීසි පිටපතකුත් හදන්න. දැන් සිංහල පිටපත හදලා තිබෙනවා පාලි පිටපතත් එක්ක.

දැන් මහාචාර්ය වන්දු වික්‍රමගමගේ මැතිතුමා කිව්වා වගේ මෙය ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනයට කරලා ලෝකයට දෙන එක තමයි ඇත්ත වශයෙන් පැවර්ලා තිබෙන්නේ. ඔබතුමාගේ හිතේ තිබුණ අදහසක් 2001 දැන් මල්පළ ගන්වන්න පුළුවන් තත්ත්වයකට ඇවිල්ලා තිබෙනවා. එක්තරා වැඩ කොටසක් කරන කොට ඔබ තුමාගේ අවාසනාවකට අගමැතිකම නැතුව ගියානේ. ඒ නිසා ඒ ව්‍යාපෘතිය කර ගෙන යෑම සඳහා බැරිවුණා. ඒ නිසා මෙය ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කරලා ලෝකයට බෙදාදීම සඳහා වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කිරීමේ අවශ්‍යතාව ඉතාම වැදගත් ලෙස තිබෙනව බව සඳහන් කරනවා.

ඉතිහාසයේ පාසල් විෂය දහරාවෙන් ඉවත් කළා 1972 න් පස්සේ . ඊට පස්සේ ඉතිහාසය නැවත වරක් පාසල් විෂයක් කරන්න ඕන කියලා යෝජනාව ගෙනාවේ ඔබතුමා අධ්‍යාපන ඇමැති වුණාට පස්සේ 1983 දී . මගේ ලඟ එම පුවත් පත් කැපුම් තිබෙනවා. එක් පුවත්පතක කර්තෘ වාක්‍යයේ පළ වුණා "ජාතිය වෙනුවෙන් රනිල් ගත් තීරණයක්" කියා. ඊළඟට තව එක ලිපියක් පළ වුණා ඒ පත්තරේම "මියදෙන්ට යන ඉතිහාසයකට පණදෙන්ට යන රනිල්" කියලා. ඒ විදිහට පටන් අරගෙන තමයි මේ ඉතිහාසය නැවත වරක් පාසල්වලට ගෙන එන්න ඔබ තුමන් ක්‍රියා කළේ. ඒ නිසා ඉතිහාස ආයතනයක් පිහිටුවීමට ඔබතුමා ගත් තීරණය අති විශිෂ්ඨ එකක්. ඓතිහාසික තීරණයක්.